

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

คำปณิธานและกฎของลูกเสือ

สาระสำคัญ

เมื่อเข้ามาสู่การเป็นลูกเสือ ทั้งผู้บังคับบัญชาและลูกเสือทุกคนจะต้องยอมรับและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสืออย่างเคร่งครัด ฉะนั้นในโอกาสแรกที่เข้ามาเป็นลูกเสือจึงต้องทำความเข้าใจคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือทุกข้ออย่างแจ่มชัด เพื่อนำไปยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ

สาระการเรียนรู้

1. คำปฏิญาณของลูกเสือวิสามัญ
2. กฎของลูกเสือวิสามัญ

สมรรถนะประจำหน่วย

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ
2. ประยุกต์ความรู้เกี่ยวกับคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือไปใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. กล่าวคำปฏิญาณของลูกเสือได้
2. บอกกฎของลูกเสือได้
3. อธิบายความหมายของกฎของลูกเสือได้

1.

คำปฏิญาณของลูกเสือวิสามัญ

1.1 ความหมายของคำปฏิญาณของลูกเสือ

คำปฏิญาณของลูกเสือ หมายถึงคำมั่นสัญญาที่ลูกเสือและบุคลากรทางการลูกเสือได้ให้ไว้ในพิธีการทางการลูกเสือหรือได้ให้ไว้แก่ผู้อื่นและตนเอง ซึ่งทุกคนต้องจดจำและปฏิบัติตามคำปฏิญาณอย่างเต็มความสามารถ

โดยลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ ลูกเสือชาวบ้าน และบุคลากรทางการลูกเสือ จะกล่าวคำปฏิญาณดังนี้

“ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า

- ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ
- ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ”

1. คำปฏิญาณของลูกเสือวิสามัญ

1.1 ความหมายของคำปฏิญาณของลูกเสือ (ต่อ)

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

1. **หน้าที่ต่อชาติ** โดยลูกเสือจะต้องปฏิบัติต่อชาติด้วยความเคารพ ยกย่อง เทิดทูน ไม่กระทำการใดๆ ที่จะนำความเสื่อมเสียมาสู่ชาติของเรา ซึ่งหมายความว่ารวมถึงสัญลักษณ์ที่แสดงความเป็นไทย เช่น ธงชาติถือว่าเป็นเครื่องหมายแทนชาติ ดังนั้นธงชาติจึงเป็นสิ่งที่ควรแก่การเคารพ ในพิธีชักธงชาติ ขึ้นสู่ยอดเสาหรือชักธงลงจากยอดเสานั้น เป็นพิธีที่สำคัญอย่างหนึ่งของลูกเสือซึ่งจะต้องกระทำด้วยความพิถีพิถัน เป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ชักธงชาติขึ้น-ลง ก่อนชักธงควรเชิญธงชาติไปผูกให้เรียบร้อย และเวลาชักธงลงต้องระวังไม่ให้ธงชาติสัมผัสกับพื้น เมื่อชักธงลงแล้ว ควรแก่ธงชาติพับให้เรียบร้อย วางบนพานที่เตรียมไว้ แล้วเชิญธงชาติไปเก็บรักษาไว้ในที่เหมาะสม ส่วนเพลงชาตินับเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงความเป็นชาติอีกอย่างหนึ่ง ลูกเสือต้องร้องเพลงชาติให้ถูกต้อง และเมื่อได้ยินการร้องหรือบรรเลงเพลงชาติต้องแสดงความเคารพทุกครั้ง

1. คำปฏิญาณของลูกเสือวิสามัญ

1.1 ความหมายของคำปฏิญาณของลูกเสือ (ต่อ)

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. **หน้าที่ต่อศาสนา** โดยลูกเสือจะต้องประพฤติและปฏิบัติกิจทางศาสนาตามจารีตประเพณี นับถือด้วยใจบริสุทธิ์ไม่แสดงการลบหลู่ศาสนาไม่ว่าศาสนาใดๆ ควรหาโอกาสปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาตลอดเวลาที่สามารถทำได้ สร้างความดีละเว้นความชั่ว ไม่เบียดเบียนกัน
3. **หน้าที่ต่อพระมหากษัตริย์** โดยลูกเสือจะต้องถวายความจงรักภักดี เคารพสักการะต่อพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินี ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ และต่อพระบรมฉายาลักษณ์ โดยไม่แสดงกิริยาวาจาอันเป็นการลบหลู่ดูหมิ่นหรือทำให้เสื่อมเสียพระเกียรติ

1. คำปฏิญาณของลูกเสือวิสามัญ

1.1 ความหมายของคำปฏิญาณของลูกเสือ (ต่อ)

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ลูกเสือพึงกระทำต่อผู้อื่น อาจเป็นการบำเพ็ญประโยชน์โดยเริ่มจากสิ่งที่อยู่รอบตัวลูกเสือ เช่น ที่บ้านของตนเอง โดยการช่วยเหลืองานในบ้านและครอบครัว หรือช่วยเหลือและทำประโยชน์ให้แก่เพื่อน แต่ครูอาจารย์ โรงเรียน หรือกองลูกเสือที่สังกัด ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งลูกเสือต้องกระทำด้วยความสมัครใจ เนื่องจากการช่วยเหลือผู้อื่นเป็นสิ่งที่มีความเกียรติ

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

ลูกเสือทุกคนมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎของลูกเสือทั้ง 10 ข้อ ซึ่งถือเป็นหลักยึดเหนี่ยวให้ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงามตามครรลองของลูกเสือ เป็นหลักสากลที่ลูกเสือทุกคนถือปฏิบัติเช่นเดียวกันทั่วโลก

1. คำปฏิญาณของลูกเสือวิสามัญ

1.2 ความเป็นมาของคำปฏิญาณของลูกเสือ

จอมมรดรุณารักษ์ (แจ่ม สุนทรเวช) ได้กล่าวถึงต้นกำเนิดของคำปฏิญาณของลูกเสือไว้ในหนังสือ เสือป่าและลูกเสือในประวัติศาสตร์ รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ตอน 1 ดังนี้

“...พอถึงวันจันทร์ที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ เป็นวันที่เสด็จออกขุนนางที่พระที่นั่งอภิเศกดุสิต ในวันนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับที่พระที่นั่งอัมพรสถาน ในพระราชวังดุสิต หลวงอมริักษ์ราชฤทธิ์ ได้นำตัว น.ร.ม.ชีพน์ ไปเฝ้าคอยรับเสด็จที่ห้องพระโรงพระที่นั่งอัมพรสถาน เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จลงจากอัฒจันทร์ชั้นบนลงมาที่ห้องพระโรง หลวงอมริักษ์ฯ จึงทูลเบิกตัว น.ร.ม.ชีพน์ บุณนาค ที่ได้นำตัวอย่างที่แต่งเครื่องแบบลูกเสือมาถวายทอดพระเนตรตามพระราชประสงค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเข้าไปใกล้ ทรงเอื้อมพระหัตถ์ไปเปิดหมวกที่บังหน้า น.ร.ม.ชีพน์ อยู่ ทรงทักว่า “อ้ายชีพน์ดอกหรือ” เมื่อทอดพระเนตรเครื่องแบบลูกเสืออยู่อย่างถึถ้วนเพื่อที่จะให้เป็นที่แน่พระราชหฤทัยแล้วจึงรับสั่งถามนายจำยองว่า “เพื่อ เครื่องแบบนี้ดีหรือยัง” นายจำยองกราบบังคมทูลว่า “ข้าพระพุทธเจ้าเห็นว่าดีแล้ว ถ้าต่อไปภายนอกหน้าจะมีอะไรที่ไม่เหมาะสม ก็ยังมีโอกาสแก้ไขต่อไปได้”

1.

คำปฏิญาณของลูกเสือวิสามัญ

1.2 ความเป็นมาของคำปฏิญาณของลูกเสือ (ต่อ)

จอมมรดรุณารักษ์ (แจ่ม สุนทรเวช) ได้กล่าวถึงต้นกำเนิดของคำปฏิญาณของลูกเสือไว้ในหนังสือ เสือป่าและลูกเสือในประวัติศาสตร์ รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ตอน 1 ดังนี้

ต่อไปจึงมีพระราชดำรัสถาม น.ร.ม.ชีพน์ว่า “เองท่องคำสาบาลของลูกเสือได้หรือเปล่า” เรื่องนี้ครูได้สอนนักเรียน ในโรงเรียนมหาดเล็กหลวงไว้ก่อนแล้ว เมื่อรู้ตัวว่าให้ตั้งกองลูกเสือขึ้นมา ฉะนั้น น.ร.ม.ชีพน์ จึงยึดตัวตรงยกมือ แตะหมวกในท่าวันทยะหัตถ์ กราบบังคมทูลว่า “ข้าพระพุทธเจ้าได้ท่องมาแล้ว” และลงมือกล่าวคำสาบาล คือ

๑) ข้าจะมีใจจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๒) ข้าจะตั้งใจประพฤติตนให้สมควรเป็นลูกผู้ชาย

๓) ข้าจะประพฤติตนตามข้อบังคับและแบบแผนลูกเสือ

พอ น.ร.ม.ชีพน์ กล่าวคำสาบาลจบ ก็มีพระกระแสรับสั่งต่อไปว่า ในหน้าที่ซึ่งข้าได้เป็นผู้ประสิทธิ์ประสาท ลูกเสือของชาติขึ้นมา ข้าขอให้เจ้าเป็นลูกเสือคนแรกของประเทศสยาม...”

1.

คำปฏิญาณของลูกเสือวิสามัญ

1.2 ความเป็นมาของคำปฏิญาณของลูกเสือ (ต่อ)

หลังจากนั้นได้มีการนำคำสาบานมาใช้เป็นคำปฏิญาณของลูกเสือ ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509 ดังที่ปรากฏในปัจจุบันเพื่อให้สอดคล้องกับคำปฏิญาณของลูกเสือโลก (Scout Promise) ที่ลอร์ดเบเดน โพเอลล์ ได้กำหนดไว้ดังนี้

On my honour I promise that I will do my best

To do my duty to God and the King (or to God and my Country)

To help other people at all times;

To obey the Scout Law.

2.

กฎของลูกเสือวิสามัญ

2.1 ความหมายของกฎของลูกเสือ

กฎของลูกเสือ หมายถึงข้อปฏิบัติที่ลูกเสือยึดถือเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นคนดีของครอบครัว สังคม และประเทศชาติ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

โดยกฎของลูกเสือวิสามัญ ลูกเสือวิสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ ลูกเสือชาวบ้าน และบุคลากรทางการลูกเสือมีทั้งหมด 10 ข้อ ดังนี้

2.

กฎของลูกเสือวิสามัญ

- ข้อ 1 ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้
- ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และซื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ
- ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น
- ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคนและเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก
- ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย
- ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์
- ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดา และผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ
- ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก
- ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มัธยัสถ์
- ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

2.

กฎของลูกเสือวิสามัญ

2.1 ความหมายของกฎของลูกเสือ (ต่อ)

ข้อ 1 ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้

กล่าวคือผู้ที่มีเกียรติย่อมได้รับการยกย่องนับถือ เมื่อเป็นผู้ที่มีเกียรติจะต้องรักษาเกียรติของตน โดยทำตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น เมื่อได้รับมอบหมายงานจะต้องตั้งใจทำงานนั้นให้สำเร็จลุล่วง ไม่หลีกเลี่ยงงาน ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ถ้าลูกเสือปฏิบัติดังที่กล่าวมาลูกเสือจะเป็นผู้ที่มีเกียรติเชื่อถือได้

ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และซื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ

กล่าวคือสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นสถาบันสูงสุดของประเทศ มีความสำคัญต่อคนไทยทุกคน โดยลูกเสือจะต้องเป็นพลเมืองดีของประเทศ ประพฤติปฏิบัติตามคำสอนของแต่ละศาสนา ทำความดี ละเว้นความชั่ว เคารพและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ นอกจากนี้ลูกเสือจะต้องกตัญญูกตเวทิต่อผู้มีพระคุณโดยการทำประโยชน์ให้แต่ท่านเมื่อมีโอกาส

2.

กฎของลูกเสือวิสามัญ

2.1 ความหมายของกฎของลูกเสือ (ต่อ)

ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น

กล่าวคือลูกเสือจะต้องกระทำตนให้เป็นประโยชน์ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความจริงใจ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนและควรกระทำทุกครั้งที่มีโอกาส อาจเริ่มจากการช่วยเหลืองานบ้านในครอบครัว ช่วยเหลืองานของโรงเรียน ช่วยเหลืองานของชุมชนหรือสังคม ทำให้ลูกเสือเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้ปฏิบัติหน้าที่นี้ต่อไป

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคนและเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก

กล่าวคือลูกเสือต้องมีจิตใจโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ทุกคนโดยไม่เลือกชาติ ศาสนา และชนชั้น ให้ถือว่าเป็นพวกเดียวกัน เป็นพี่น้องกันต้องช่วยเหลือกัน มีไมตรีจิตต่อกันจึงจะเกิดมิตรภาพที่แท้จริง

2.

กฎของลูกเสือวิสามัญ

2.1 ความหมายของกฎของลูกเสือ (ต่อ)

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

กล่าวคือลูกเสือต้องเป็นเป็นผู้แสดงกิริยา ท่าทาง และวาจาสุภาพอ่อนโยน ไม่พูดจาหยาบคาย นอบน้อมมีสัมมาคารวะแก่บุคคลทั่วไป รู้จักยกย่องให้เกียรติแก่ผู้ที่อ่อนวัยกว่าและผู้ที่สูงวัยกว่า

ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์

กล่าวคือลูกเสือต้องเป็นผู้ที่มีใจเมตตากรุณาต่อสัตว์ ไม่รังแกหรือทรมานสัตว์

2.

กฎของลูกเสือวิสามัญ

2.1 ความหมายของกฎของลูกเสือ (ต่อ)

ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิдамารดา

กล่าวคือลูกเสือต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิдамารดา ญาติผู้ใหญ่ ตลอดจนครูอาจารย์ รวมถึงผู้บังคับบัญชาโดยการปฏิบัติตามคำสั่งอันเป็นการบ่มเพาะให้ลูกเสือเป็นผู้มีระเบียบวินัย

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

กล่าวคือลูกเสือต้องมีบุคลิกลักษณะยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ ถึงแม้จะประสบความทุกข์ยาก ก็ไม่ควรแสดงอาการท้อแท้หรือเบื่อหน่าย ควรหาทางแก้ไขปัญหาให้ได้โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก มีความอดทน ยืนหยัดต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ด้วยความเข้มแข็ง

2.

กฎของลูกเสือวิสามัญ

2.1 ความหมายของกฎของลูกเสือ (ต่อ)

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มัธยัสถ์

กล่าวคือลูกเสือต้องรู้จักการใช้เงินอย่างคุ้มค่า ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย สรุ่ยสุร่าย ซื้อเฉพาะสิ่งที่จำเป็น รู้จักประหยัดอดออม เก็บสะสมไว้ในยามจำเป็น

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

กล่าวคือลูกเสือเป็นผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นคนดี จึงควรประพฤติตนเป็นคนดีทั้งกาย วาจา และใจ ทั้งการกระทำ คำพูด และความคิดในสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง ซึ่งการประพฤติเช่นนี้จะช่วยให้ลูกเสือเป็นคนดีอย่างสมบูรณ์

2.

กฎของลูกเสือวิสามัญ

2.2 ความเป็นมาของกฎของลูกเสือ

ลอร์ดเบเดน โพเอลล์ ได้กำหนดกฎของลูกเสือ (Scout Law) ไว้ในหนังสือการลูกเสือสำหรับเด็กชาย (Scouting for Boys) จำนวน 10 ข้อ ดังนี้

1. A Scout's honour is to be trusted.
2. A Scout is loyal.
3. A Scout's duty is to be useful and to help others.
4. A Scout is a friend to all and a brother to every other Scout.
5. A Scout is courteous.
6. A Scout is a friend to animals.

2.

กฎของลูกเสือวิสามัญ

2.2 ความเป็นมาของกฎของลูกเสือ (ต่อ)

7. A Scout obeys orders of his parents, Patrol Leader or Scoutmaster without question.
8. A Scout smiles and whistles under all difficulties.
9. A Scout is thrifty.
10. A Scout is clean in thought, word and deed.

สำหรับประเทศไทยได้มีการแปลคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือจากภาษาอังกฤษมาเป็นภาษาไทย โดยนายเพี้ยน สุวรรณมณี เมื่อ พ.ศ. 2475 จากนั้นในปี พ.ศ. 2509 ได้มีการปรับปรุงแก้ไขจนมาเป็นกฎของลูกเสือที่ใช้กันปัจจุบัน